Endoscopische Submucosale Dissectie (ESD) Dikke darm

Informatie voor de klinische patiënt

ijsselland ziekenhuis

Samen maken we het verschil.

ysl.nl 010 258 5000

Patiënteninformatie

Op advies van uw behandelend arts krijgt u een Endoscopische Submucosale Dissectie (ESD) van de dikke darm. Bij een ESD wordt een deel van het slijmvlies met een deel van de **bindweefsellaag** (submucosa) van de dikke darm verwijderd, omdat daar onrustige cellen zitten (dysplasie) of een vroege vorm van kanker.

- *Endoscopisch* wil zeggen dat bij deze behandeling gebruik wordt gemaakt van een endoscoop (kijkbuis).
- De wand van de dikke darm bestaat uit meerdere lagen. De s*ubmucosa* is een bindweefsellaag onder de slijmvlies (mucosa)laag. De onrustige cellen of de vroege vorm van kanker zitten in het slijmvlies, met soms ingroei in de submucosa.
- De term *dissectie* betekent 'snijden'.

De endoscoop is een flexibele zwarte slang met een camera. Hiermee wordt de dikke darm bekeken. In deze slang zit ook een werkkanaal waar kleine instrumenten doorheen kunnen.

De behandeling duurt ongeveer 2 uur en wordt verricht door een maag-darm-lever (MDL) arts.

Vóór het onderzoek wordt u opgenomen in het MDL-Centrum. Na het onderzoek gaat u naar de verpleegafdeling.

Na de behandeling blijft u **1 nacht in het ziekenhuis** ter observatie.

Belangrijk!

- Als u **suikerziekte** heeft, moet u dit ruimschoots **vóór** de ingreep kenbaar maken bij de aanvragend arts of de intake-verpleegkundige. We plannen uw afspraak dan bij voorkeur in de ochtend. Let daar zelf ook op als uw afspraak wordt gemaakt!
- Indien u **bloedverdunners** gebruikt dan dient u dit altijd **vóór** de ingreep door te geven aan de aanvragend arts of de intake-verpleegkundige.
- Gebruikt u **staalpillen** (ijzertabletten)?
  Dan moet u hier 10 dagen voor het onderzoek mee stoppen. Deze middelen kunnen namelijk een zwarte verkleuring van de darmen geven, waardoor de foto's onduidelijk worden.

Voorbereidingen thuis

Voor een zo goed mogelijk resultaat is het belangrijk om voorafgaand aan uw coloscopie onderzoek uw darm helemaal leeg/schoon te maken.
Hiervoor zijn voorbereidingen thuis noodzakelijk.

Voorbereidingsschema ''schone darmen''

4, 3 en 2 dgn voor de behandeling	**1 dag voor de behandeling**	**De dag van de behandeling**
Datum: …….	Datum: ……..	Datum: ……..
Vezel- beperkt dieet	**Vanaf het ontbijt tot 15.00 uur** Glad vloeibaar eten **Vanaf 15.00** Niet meer eten, alleen heldere dranken drinken **Om 15.00** → 1 liter Moviprep drinken (om de 10 minuten 1 glas drinken) → hierna nog 1 liter heldere dranken drinken	**5 uur vóór de start van de behandeling** → drink de laatste liter Moviprep → daarna nog 1 liter heldere dranken **Hierna niets meer drinken**
	Om 18.00 uur → 1 liter Moviprep drinken (om de 10 minuten 1 glas drinken) → hierna nog 1 liter heldere dranken drinken	
Lees de instructie op pagina 5 en 6	**Lees de instructie op pagina 7 en 8**	**Lees de instructie op pagina 9**

Dag 4, 3 en 2 voor de behandeling
Vezelbeperkt dieet

Vanaf 4 dagen voor de behandeling start u met een **vezelbeperkt dieet**. Dit betekent dat u bepaalde vezelrijke voedingsbestanddelen niet mag eten.

Wat mag u NIET eten

- Volkoren/meergranen graanproducten, zoals
  bruin brood met zaden, roggebrood, volkoren- en meergranenpasta, zilvervliesrijst, maiszemelen, muesli, havermoutpap.
- Vezelige groenten, zoals
  asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwten, peulvruchten, taugé, mais, champignons, tomaten, ui, knoflook, spinazie (ongekookt), andijvie (ongekookt), paprika's en rauwkost.
- Pit- of vezelrijke fruitsoorten, zoals
  onrijp fruit, sinaasappel, grapefruit, ananas, mango, mandarijnen, mineola, kiwi, bramen, druiven, appel, peer, aardbeien, tomaat, gedroogde (zuid)vruchten zoals dadels, vijgen, krenten, rozijnen, kokos, smoothies, vruchtensappen met vruchtvlees.
- Alle nootsoorten, alle pinda's en zaden, pindakaas, sesamzaad, maanzaad, zonnebloempitten.

Gelukkig zijn er ook heel veel voedingsmiddelen die niet vezelrijk zijn en die u dus wel mag eten tijdens de voorbereiding.

Wat mag u bijvoorbeeld WEL eten

- Graanproducten, zoals
  beschuit, wit- of licht bruinbrood, toast(naturel), cornflakes, pannenkoek of poffertjes (NIET volkoren of meergranen), pasta (NIET volkoren of meergranen), custard pap, rijstebloem pap, vermicelli.
- Beleg, zoals
  chocoladepasta, honing, stroop, jam zonder pitjes en fruit, (smeer)kaas, beenham, rosbief, kipfilet, rookvlees, kalkoen.
- Gaar gekookte groenten, zoals
  aardappelen, gaar gekookte wortelen, bloemkool, lof, andijvie, spinazie, jonge bietjes, broccoliroosjes.
- Fruit, zoals
  zacht, rijp fruit, fruitconserven zonder pitjes, vezels en schil, appelmoes, vruchtenmoes en banaan.
- Vlees, zoals
  soepballetjes, licht gebraden mager vlees, biefstuk, rundertartaar, hamlap, varkenshaas, kip of vis (zonder vel), beenham, rosbief, gekookt ei.
- Desserts, zoals
  vla, pudding, kwark, yoghurt, cake, chocolade (zonder nootjes), snoep, ijs.

Probeer tijdens de voorbereidingen thuis zoveel mogelijk uw normale dagelijkse activiteiten te blijven doen. Uw darmen raken bij beweging namelijk makkelijker en sneller het vocht kwijt.

1 dag voor de behandeling
Starten met Moviprep

STAP 1: vanaf het ontbijt tot 15.00 uur

Vanaf het ontbijt mag u alleen maar glad vloeibaar eten zoals vla, yoghurt (zonder stukjes erin), gezeefde soep, gezeefde bouillon, ijs.

STAP 2: van 15.00 tot 17.00 uur

- Vanaf dit tijdstip mag u alleen nog maar heldere dranken drinken zoals (koolzuurhoudend) water, thee, appelsap, sportdrank, gele limonade.
- U start met MoviPrep. Dit gaat als volgt.
    - Open de verpakking van de MoviPrep en neem zakje A en B eruit.
    - Giet 1 liter water in een maatbeker en roer vervolgens zakje A en B tot de poeder is opgelost en de vloeistof helder is (dit kan 5 minuten duren).
    - Drink de klaargemaakte vloeistof, verdeeld in kleine hoeveelheden op, verspreid over ca. 1 uur (dus niet te snel achter elkaar). Dit betekent dat u 1 glas per 10 minuten kunt drinken.
    - Drink ná de MoviPrep nóg 1 liter heldere dranken, probeer hier ook om de 10 minuten 1 glas van te drinken.

Hierna heeft u 1 uur pauze.

STAP 3: van 18.00 tot 20.00 uur

- U herhaalt stap 2 nogmaals.

Een paar **tips** om MoviPrep iets makkelijker drinkbaar te maken.

- ✓ Doe er een scheutje suikervrije gele limonadesiroop doorheen.
- ✓ Drink met een rietje. Dan komt de vloeistof minder in contact met de smaakpapillen op uw tong.
- ✓ Laat het water vooraf goed koelen.
- ✓ Probeer zo veel mogelijk te bewegen. Dit stimuleert de darmen tot activiteit waardoor u sneller leegspoelt.
- ✓ Probeer afleiding te vinden tijdens het drinken zoals bv lezen, muziek luisteren.

MoviPrep heeft een sterk laxerende werking.
In deze fase van het laxeren kan het nodig zijn om opvangmateriaal te gebruiken. Gebruik ook vochtige toilet doekjes, dit verzacht.

BELANGRIJK
Gebruik tijdens het laxeren **GEEN vaseline** op of rond de anus. Dit is schadelijk voor de scoop die wordt gebruikt.

De dag van de behandeling

Volg onderstaande voorbereidingen:

Let op:

Vindt uw onderzoek plaats in de ochtend, dan moet u (heel) vroeg opstaan om de laatste liter Moviprep klaar te maken en op te drinken.

BELANGRIJK
Gebruik op de dag van het onderzoek **géén vaseline** op of rond de anus. Dit is schadelijk voor de scoop die wordt gebruikt.

STAP 1: hele dag

- mag u de hele dag **niets meer eten!**

STAP 2: 5 uur vóór de start van de behandeling

- maakt u op dezelfde wijze de tweede liter **Moviprep** klaar en drinkt u iedere 15 minuten een glas.
- drinkt u daarna nog **1 liter extra water of thee**.

STAP 3: 3 uur vóór de start van de behandeling

- vanaf nu blijft u nuchter, u mag dus ook **niets meer drinken**!

Zorgt het laxeren en nuchter zijn voor hoofdpijn?
Dan is een Paracetamol innemen met een slokje water, is geen probleem!

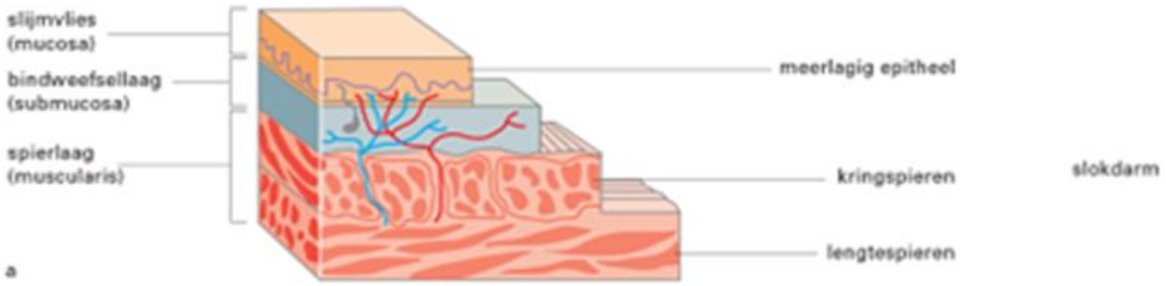
Waar melden?

- Weet u al waar u moet zijn? Dan mag u meteen doorlopen naar de betreffende afdeling.
- Weet u niet waar u moet zijn?
  Meldt u zich dan bij de receptiebalie in de hal.
  Daar hoort u op welke afdeling u wordt opgenomen.

Voorbereidingen op de verpleegafdeling

- Op de verpleegafdeling heeft u een opnamegesprek met een verpleegkundige, die ook samen met u een vragenformulier invult.
- Vervolgens krijgt u een infuusnaaldje in uw arm.
- Daarna wordt u vanaf de verpleegafdeling naar het MDL-centrum gebracht waar u de ESD-behandeling krijgt.
- Daarna wordt u aangesloten op een bloeddruk- en hartslagmeter.
- Er wordt een infuus aangesloten op het infuusnaaldje.
- Daarna wordt u aangesloten op de bewakingsapparatuur. Deze meet uw bloeddruk en hartslag.
- Tijdens de behandeling krijgt u extra zuurstof toegediend.
- Via het infuusnaaldje krijgt u de sedatie toegediend
- Met behulp van de camera aan de endoscoop, wordt de plaats waar de dissectie moet beginnen gemarkeerd met een instrument.
  Vervolgens wordt hier vloeistof in gespoten. Hierdoor ontstaat een bolletje.
- Het bolletje wordt geleidelijk weggesneden.
- Het afgesneden bolletje wordt met de endoscoop verwijderd. In de bindweefsellaag (submucosa) ontstaat nu een wondje. Eventueel wordt dit met clipjes gesloten.
- Het verwijderde weefsel wordt ingestuurd voor onderzoek.

Het onderzoek zelf duurt ongeveer 2 uur.

Na de behandeling

- Na de behandeling wordt u terug naar de verpleegafdeling gebracht. Daar blijft u een nacht ter observatie.
- Als zich problemen of complicaties voordoen, kan het zijn dat u langer opgenomen moet blijven.

Pijn

- De eerste dagen na de behandeling kunt u last hebben van rectaal bloedverlies en/of buikpuin.
- Bij pijnklachten adviseren wij paracetamol, maximaal 4x daags 2 tabletten van 500 mg.

Dieet

Wanneer u weer terug op de verpleegafdeling bent, mag u weer ‘’normaal’’ eten en drinken, zoals u gewend bent.

De uitslag

De uitslag en de vraag of verdere behandeling nodig is, bespreekt uw behandelend arts op een later tijdstip met u. De behandelend arts krijgt de uitslag toegezonden.

Mogelijke complicaties

Bloeding

- Tijdens de behandeling kan een bloedvaatje geraakt worden. Hierdoor kan een bloeding ontstaan (dit treft ongeveer 1 op de 10 patiënten). Als dit gebeurt, wordt direct gehandeld, waardoor het bloedverlies beperkt blijft.
- Een bloeding kan ook enige tijd na de behandeling ontstaan. Daarom moet u na de behandeling een nacht in het ziekenhuis blijven.
- In zeldzame gevallen treedt de bloeding pas na enkele dagen op. U merkt dit doordat u rectaal bloed verliest. Neemt u in dat geval direct contact met ons op.

Wanneer contact opnemen?

Neem onmiddellijk contact op met het ziekenhuis:
- Als u hevig **rectaal bloedverlies** heeft,
- Bij **koorts, hoger dan 38,5°C**. Dit kan duiden op complicaties.

Tijdens kantooruren (8.30 – 16.00 uur):
Bel het MDL-centrum:
010 - 258 51 80 / -5181, kies optie 2

's Avonds en in het weekend:
Centrale Receptie IJsselland Ziekenhuis: **010 – 258 50 00** en vragen naar het avond-/nacht-/weekendhoofd.

Heeft u nog vragen?

Ook dan kunt u contact met ons opnemen
(zie contactgegevens hierboven).

Verder nog van belang
Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige krijgt. Vraag het hen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere behandelmogelijkheden.
Ontdek Mijn IJsselland De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten mijn-ijsselland
Aanbevolen websites Betrouwbare medische informatie, aanbevolen door onze zorgverleners aanbevolen-websites
IJsselland Folders Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App folder app